

quibusdam falcire sustentamentis, atque quibusdam A munire praesidiis, ut qua manum inferre possit alieni cupidus appetitor, nihil reperiat. Haec quidem consideratione a monachis S. Florentii res quaedam ita gesta est. Dum dominus Baldricus Dolensis archiepiscopus, Roma rediens, in secundo ordinationis suae anno pallium, sui scilicet ordinis perfectionem, secum deferret, pridie Nonas Martii Salmuro apud Sanctum Florentium hospitatus est. Qui in crastina die, quae tunc Dominica evenit, capitulum ingressus, cum sermonem cum fratribus habuisset, ab ipsis rogatus est ut ea omnia quae in suo episcopio possidebant, et suae dignitatis consensui pertinebant, firmissime eis concederet, et sua auctoritate protegeret: quibus ipse se facturum spondit. Post triduum ergo, die scilicet quo discessurus erat, summo mane tabulam pulsare fecit, et fratribus

congregatis capitulum ingressus est, et eis omnia sicut poposcerant concessit, salva tamen querela canonicorum S. Sansonis, et ecclesiae Sanctae Mariae, quae in castro Dolis sita est. Hujus concessionis testes sunt Joannes episcopus S. Briochi, qui cum eo venerat et praesens aderat; dominus abbas Guillelmus ejusdem coenobii, Orgerius prior, et omnes alii fratres qui tum in conventu S. Florentii aderant, quos longum est enumerare. Ipse quoque Joannes episcopus concessit nobis et quidquid in episcopio suo habebamus, et quidquid exinde acquirere possemus.

Actum est hoc anno ab Incarnatione Domini 1109, indictione Romanorum II, cyclo lunari VIII, termino Paschali XIV, Kalendas Maii, die ipsius Paschae, VII Kalendas Maii, luna ipsius diei vicesima prima.

ANNO DOMINI MCXXX

HONORIUS II

PONTIFEX ROMANUS

NOTITIA HISTORICA

(Mansi, *Concil.*, XXI, 519)

Honorius, dictus ante Lambertus, Bononiae natus, C Ostiensis episcopus, qui Wormatiensi principum conventu resignantem libere investituram episcoporum imperatorem Henricum, auctoritate sedis apostolicae, cujus legatione fungebatur, vinculo anathematis absolverat, electus est pontifex XIX Kalendas Januarii, anno Christi 1124, tempore Henrici regis Germaniae V et imperatoris ejusdem nominis IV. Contra eum in schismate creatus est pseudopontifex Theobaldus sanctae Anastasiae cardinalis, Coelestini II nomine insignitus. Verum quia cum Honorio pars potior erat, inquit Chronicon Cassinense, fautores Theobaldi rerum eventum cernentes ad Honorium se contulerunt. Idem iisdem fere verbis abbas Urspergensis, addens eundem in Romana Ecclesia diutissime probatum, et in ea legatione, qua ipse dudum in reconciliatione regni et sacerdotii Germanicis in partibus strenue laboraverat, eis citraque notificatum, tam illorum qui longe, quam qui prope erant, sacerdotum unanimi favore consecratum, moreque sedis illius vere tanto honore dignum, Honorium appellatum esse. Unus Tyrius lib.

XIII Belli sacri, cap. 15, de electione hujus pontificis ait: « Eodem anno 1124 dominus Calistus bonae memoriae papa secundus vita decessit, cui substitutus est quidam Lambertus, patria Bononiensis, Ostiensis episcopus, qui dictus est Honorius. Hic electus est sub contentione cum quodam Theobaldo presbytero cardinali tituli Sanctae Anastasiae; et quia electio ipsius Honorii minus canonice processerat, post duodecim dies in conspectu fratrum mitram et mantum sponte refutavit atque deposuit. Fratres vero tam episcopi quam presbyteri et diaconi cardinales, videntes ipsius humilitatem et prospicientes in posterum ne in Romanam Ecclesiam aliquam inducerent novitatem, quod perperam factum fuerat in melius reformarunt, et eundem Honorium denuo auctorizantes ad ejus vestigia procederunt, et tanquam pastori suo et universali papae consuetam obedientiam sibi exhibuere. » Haec de Honorii electione Tyrius. Eadem iisdem fere verbis Pandulphus apud Baronium: « Willelmum Tyri archiepiscopum ex Latinis primum a Guaremundō Hierosolymitano patriarcha consecratum pallio do-

navit, scriptisque ad episcopos et clericos Tyri nec non ad prædictum Guaremundum Hierosolymitanum patriarcham epistolis mandavit, ut suum illi archiepiscopum a se jure pallii donatum benigne accipiant, et religiose observent. » — « Misit etiam cum eodem, inquit Tyrius, dominum Ægidium Tusculanum episcopum, apostolicæ sedis legatum, virum eloquentem et admodum litteratum, per quem Antiocheno patriarchæ Bernardo epistolam scripsit, monens ut domino Tyrensi suos quos detinebat, sub pœna suspensionis, restitueret suffraganeos. Initio pontificatus Oderisium abbatem Cassinensem, ob contemptum sedi apostolicæ iteratis vicibus illatum, excommunicavit, et deposuit. » Petrus Diaconus: « Sanctum Bernardum hac ætate mirabilem ac velut quoddam sidus terris illapsum, Hidelbertum Turonensem archiepiscopum, Norbertum multarum gentium apostolum, Hugonem de S. Victore Parisiensem theologum, aliosque viros ingenio, doctrina, religione ac pietate præstantes, mirifice coluit. Decreta synodi Nannetensis, quibus duo jura Conano comiti Britannicæ consentienti eripiebantur, rescripto quodam velut sanete et legitime constituta confirmavit: pravamque illam corruptelam potius quam consuetudinem, qua, decedente marito vel uxore, universa decedentis mobilia, quæque ex naufragio emergerant, non ad filios vel legitimos heredes, sed ad fiscum transibant, magno beneficio totius Britannicæ plane abrogavit. » Papius Massonus: « Ottonem Halberstadensem episcopum a suis canonicis accusatum et convictum: quod pro consecratione ejusdam ecclesiæ triginta solidos accepisset, deposuit, eique Rodolphum substituit. » Chronicon Hirsaugense: « Wilhelmo duce Apuliæ et Calabriæ sine liberis defuncto, Rogerium Siciliæ comitem ejusdem invasorem, vi et armis coegit ad juramentum fidelitatis more solito Ecclesiæ Romanæ præstandum. Ludovicum Crassum Franciæ regem honorum et jurium ecclesiasticorum usurpatorem, a Stephano Parisiensi

episcopo justis censuris innodatum, male informatum, ideoque a S. Bernardo binis litteris graviter satis reprehensus, absolvit. Hujus tempore Tanchelinus quidam Adamitarum hæresim condens, multos Antverpiæ sua eloquentia et sedulitate seduxit. Negabat enim corporis et sanguinis Christi perceptionem ad salutem prodesse: nihili faciebat sacerdotes et episcopos: suis hæresibus non assentientes per suos sectatores, habebat enim circiter tria millia militum qui eum ubique sequebantur, occidi jubebat. Ad eam hæresim ex hominum animis eradicandam, illius loci episcopus constitutus est Norbertus Præmonstratensis ordinis: qui suis concionibus adeo profecit, ut fere omnes ad fidem catholicam conversi fuerint, afferentes in ecclesiam corpus Dominicum, quod per decem annos in cistis et foraminibus secluserant. » Robertus continuator Sigeberti: « Ejusdem temporibus universa fere Pomeranorum natio a Boleslao Poionorum duce subacta, magnusque rex Gothorum prædicatione Ottonis Bambergensis episcopi Christianam fidem complexus, in Christi castra transierunt. » Helm. cap. 41. Olaus lib. II, *De gentibus septentrionalibus* cap. 7: « Cumque tandem Honorius papa post obitum Henrici V, qui sine hærede decesserat, anno Domini 1125, Lotharium duce Saxonie, communi procerum consensu regni et imperii successorem designatum, a rebellantibus contra eum Henrici nepotibus ex sorore, Conrado nimirum et Friderico Suevorum ducibus, ut testatur Frisingensis, sententia excommunicationis in eos prolata, ab intestino bello liberasset, defunctus est XVI. Kalend. Martii, anno 1130: cum tenuisset pontificatum annis quinque, mense uno, et diebus septemdecim. » — « Hic fecit, inquit Pandolphus apud Baronium, ordinationes in Urbe plures, » etc. Ægrotus deferri se fecit ex Lateranensi palatio ad monasterium S. Andreæ, ibique in pace defunctus est; sepultus vero in basilica Salvatoris.

NOTITIA DIPLOMATICA.

(Philippus JAFFÉ, *Regesta pontif. Rom.*, pag. 549.)

† Honorii sententia hæc est: Oculi Domini super justos (1, 3, 4, 6, 18, 21, 22, 23, 24, 39, 42, 43, 66.)

Bullis ejus subscripserunt:

ep. Albanensis	Vitalis	a	7 Mart. 1125	ad 28 Mart. 1126	
ep. Ostiensis	Joannes	d	24 Mart. 1129		
ep. Portuensis	Petrus	a	2 Apr. 1125	ad 7 Mai. 1128	
ep. Prænестinus	Guilielmus	a	2 Apr. 1125	ad 24 Mart. 1129	
ep. Sabinensis	Crescentius	a	2 Apr. 1125	ad 21 Jul. 1126	
	Conradus	a	7 Mai. 1128	ad 24 Mart. 1129	
ep. Tiburtinus	Guido	a	7 Mart. 1125	ad 21 Jul. 1126	
ep. Tusculanus	Ægidius	a	7 Mart. 1125	ad 24 Mart. 1129	
pr. card. tit. S. Anastasiæ	Petrus	a	7 Mai. 1128	ad 24 Mart. 1129	
ep. SS. Apostolorum	Gregorius	a	2 Apr. 1125	ad 24 Mart. 1129	
ep. SS. Aquilæ et Priscæ	Gerardus	a	4 Mai. 1125	ad 24 Mart. 1129	
ep. S. Balbinæ	Gregorius	a	2 Apr. 1125	ad 24 Mart. 1129	
ep. S. Cecilie	Joannes	d	28 Mart. 1126		